

Vakarai Asvaną pražiepsojo

Sovietų koja Afrikoje

ASVAN, Egiptas. — Nilo užtvarka beveik baigta. Asvan — pasidarė Sovietų Sąjungos įsistiprinimo Viduriniuose Rytuose simboliu. Jeigu viskas ir toliau bus pagal planą, tai šių metų liepos 23 Naseris, dalyvaudamas su vienu atstovu, užtvarką jau atidarys. Bus didelės iškilmės ir nemaža šampano išlieta ant sovietinės propagandos malūno. Liepos 23 parinkta todėl, kad užtvanka tą dieną prieš 10 metų pradėta statyti.

Buvo siūlymų, kad taji projektą finansuotų ir technškai vykdytų Amerikos pinigai ir inžinieriai, bet prieš 14 metų amerikiečiai atsisakė. Buvo tam priežasčių: viena, tada Naseris pradėjo nacionalizuoti vakariečių investavimus, įskaitant ir patį Suez kanalą, antra, nelabai apgalvota anglų, prancūzų ir izraelitų 1956 invazija į Egiptą santykius su Vakara visai pagadino. Tokį politinį vakuumą Sovietai sugebėjo išnaudoti, ir šiandien matome rezultatus. Pagaliau tada buvo skeptikų, kad tokia užtvanka dykumoje vargiai ar galima iš viso pastatyti.

500 milijonų pajamų

Aukščiau užtvankos kyla naujas ežeras, kuris nusitęsia ir į Sudaną. Nemažonas faktas, kad užtvanka, sulaikydama vandenį, sulaiko ir nešamą dumblą, kuris per tūkstančius metų trešdavo ūkininkų laukus prie Nilo. Bet tie nuostoliai nėra dideli, palyginus, kad gautoji elektros energija per metus duos 500 milijonų dolerių pajamų. Užtvanka kelias turbinas pradėjo sukuti jau prieš porą metų. Kairas gauna kasdien 330,000 kilovat valandų, o Aleksandrija 125,000 kw.

Šiuo metu prie statybos darbų yra tik 175 sovietų inžinieriai ar technikai. Prieš keletą metų ju ten buvo apie porą tūkstančių. Jie palyginti laikosi atokiai nuo vietinių, mažai bendrauja ir gyvena su šeimom atskirai. Su savo propaganda ir pasigyrimais labai lenda egiptiečiams ir akis. Gal todėl Egipte vis garsiau kalbama ir mėgstama didžiulis, kad Asvan yra "mūsų", kad tai pats didžiausias modernios Egipto valstybės laimėjimas, kas kart vis mažiau minint sovietų pagalbą.

Stalinas ir Estija televizijoje

MASKVA. — Sovietų televizijos programoje buvo parodytas ir Stalinas. Vienoj jo Stalinas buvo su savo draugais, kurie dabar visai užmiršti. Proga buvo parodyti buvusį diktatorių minint 25 metų sukaktį paskutinės sovietų ofensyvos prieš vokiečius, kuri prasidėjo 1945 m. sausio 11 d. Toji ofensyva paskui sovietus atvedė į Berlyną. Buvo parodyta ir toji vieta su Stalinu, kur 1940 m. rugpjūčio mėnesį Stalinas dalyvavo cėronemonijoje, kai Estija buvo "priminta savanorišku prašymu" ir sovietų tautų "šeima".

• Tie, kurie organizavo demonstracijas prieš Vietnamo karą ir ruošė šitai daryti kas mėnesį, nuo sumanymo atsisako. Nes visuomenės pritarimas buvęs mažesnis nei jie tikėjosi. Turės daugiau laiko organizuoti kitokios rūšies neramumus.

Didžiausias dirbtinis ežeras pasauly

Dirbtinis ežeras abipus aukštutinio Nilo bus pats didžiausias pasauly. Manoma, kad šio dešimtmečio pirmoje pusėje vanduo jau pasieks numatytą aukštį. Ežeras jau dabar vietomis yra 6 mylių paltumo ir 250 mylių ilgio.

Kalbant apie Asvano užtvanką, naudą ir patogumus, nereikia užmiršti kiek vakariečiai psichologiškai pralaimėjo, dar labiau pastumdami arabų pasaulį sovietams. Ar iš to pralaimėjimo nieko nepasimokys?

Ką darys Kuba sovietų kinų karo atveju?

MIAMI. — Žvalgyba susekė, kad prieš kurį laiką Havanoje lankėsi sovietų apsaugos ministeris Andrej Grečko, lydimas penkių generolų ir vieno admiralų. Havanoje jie tarėsi su Castro ir su jo broliu Raul, kuris yra Kubos apsaugos ministru. Manoma, kad svarbiausia pasikalbėjimų tema buvo sužinoti, kokią rolę vaidins Kuba, jei kilų sovietų - kinų karas.

PASAULIS SUSIRŪPINĖS BIAFROS LIKIMU

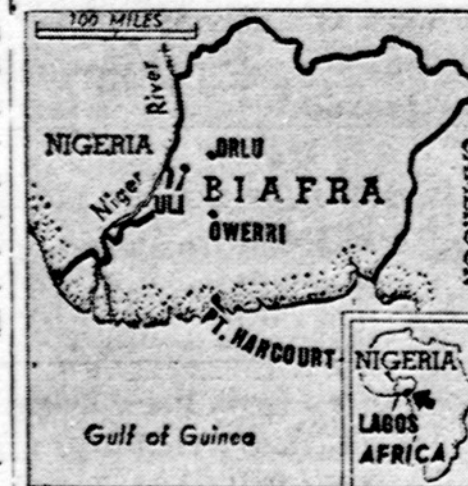
Lagos, Nigerija. — Vakar Nigerijos kariuomenė užėmė Biafros sostinę Owerri ir tris kitus miestus, tokiu būdu 30 mėnesių trukęs civilinis karas eina į pabaigą. Biafros vadas gen. Ojukvu, manoma, yra pasitraukęs į džiungles arba draugišką Gabon valstybę. Nigerijos valdžios atstovas pasauliui pareiškė, kad nežiūrint iki tol skiepytos neapykantos tarp abiejų šalių, Nigerija visiems biafriečiams skelbia amnestiją.

Milijonas pabėgėlių

Vakaras pasiekia žinios, kad Biafros civilių ir karių pabėgėlių yra daugiau nei milijonas. Bėga visi ir rytus, į Kamerono pasienį. Paskutinis ryšys su pasauliu Uli aerodromas, netoli Orlu, jau užimtas. Nors gen. Ojukvu išvykdamas ir pažadėjo grįžti, bet Biafros žlugimas jau įvykęs faktas. Kraštas priklausys nuo Nigerijos malonės.

Nixonas susirūpinęs

Prezidentas Nixonas susirūpinęs, kad neprasidėtų represijos ir žiaurumai su nukariautaisiais. Tuo reikalu turėjo telefoną paskutinės britų kolonijos

sikalbėjimus su Britanijos Wilsonu ir aptarė, kokių būdu galima biafriečiams padėti. Šalia pagalbos maistu ar vaistais, labai svarbu, kad su Nigerijos kariuomene būtų ir kadras tarptautinių stebėjimo

Oro stebėjimo satelitas TIROS-M Satelitas bus iššautas į erdvę sausio mėnesį ir galės pranešinėti oro atmainas dieną ir naktį.

Sovietų kariuomenės koncentravimas

TOKIO. — Sovietų - kinų pasieny vyksta kariuomenės perkėlimai, koncentravimai, manevrai. Vadovybėje daromi pakeitimai jaunesniais generolais. Toliau Rytų vyriausiojo vado paskirtas Vladimir Tolubko, dar tik 55 metų amžiaus, buvęs ankščiau vienos apygardos vadu ir Hanoi strateginiu patarėju, laikomas raketų specialistu. Sovietų Kinijos pasieny dabar turi 21 diviziją, o numatoma dar daugiau. Mongolijoje, kuri oficialiai laikoma nepriklausoma valstybe, sovietai įrengė raketų bazes, nukreiptas į kinų pusę.

Paulius VI susijaudinęs

Popiežius savo sekmadieninėje kalboje iš balkono į Romos gyventojus apeliavo į Nigerijos karus, kad neprasidėtų žudymai ir genocidas tu, kurie ir taip miršta badu ir netekę visko. Apeliavo į Afrikos gyventojų garbę ir priminė vadų pažadus laikytis žmoniškumo. Tačiau tokiu kritišku momentu dažnai žmogus darosi aklas. Paulius VI savo žodį skaitė iš rašto, susijaudinęs drebančiu balsu, net suklysdamas.

Buvusi britų kolonija

Nigerija pirmiau buvo britų kolonija. Nepriklausomybę gavo 1960 m. spalio 1 d. Tai didžiausia valstybė gyventojų skaičiumi Afrikoje — 55,6 milijonai. Pradžioje tvarkėsi demokratiškai, tai rašydamos, pridėdamos, kad jų žiniomis, Raudonoji Kinija sutiktų užmegsti pilnus diplomatinis ryšius su Amerika, jei tik Nixono administracija to norėtų ir pripažintų, kad Formoza yra Kinijos vidaus reikalas, į kurį Amerika nesikištų. Amerika kaip tik čia ir nesutiks ir Formozos raudoniešiams neišduos. Jei ne tas jautrus reikalas, kitokių klūčių diplomatiniams santykiams gal ir nebūtų.

• Šiandien į Australiją atskrenda viceprezidentas Agnew. Į Canberra visokios rūšies demonstrantai prieš Ameriką jau suvežami ir surenkami iš visos Australijos.

Sovietų kariuomenės koncentravimas

TOKIO. — Sovietų - kinų pasieny vyksta kariuomenės perkėlimai, koncentravimai, manevrai. Vadovybėje daromi pakeitimai jaunesniais generolais. Toliau Rytų vyriausiojo vado paskirtas Vladimir Tolubko, dar tik 55 metų amžiaus, buvęs ankščiau vienos apygardos vadu ir Hanoi strateginiu patarėju, laikomas raketų specialistu. Sovietų Kinijos pasieny dabar turi 21 diviziją, o numatoma dar daugiau. Mongolijoje, kuri oficialiai laikoma nepriklausoma valstybe, sovietai įrengė raketų bazes, nukreiptas į kinų pusę.

Sovietai pripažįsta nacionalinę Kiniją

HONG KONG. — Vakar kinai oficialiai protestavo, kad sovietai bando pripažinti antrąją Kiniją. Formoza sovietai laikė atskira šalimi, bet ne Kinijos dalimi. "Tai yra politinė provokacija ir bandymas skaldyti 700 milijonų valstybę", šaukia kinai. "Taivanas — Formoza yra neatskiriama dalis šventos Kinijos liaudies respublikos ir yra tik viena Kinija pasauly".

Veinas Hong Kongo laikraštis, tai rašydamos, pridėdamos, kad jų žiniomis, Raudonoji Kinija sutiktų užmegsti pilnus diplomatinis ryšius su Amerika, jei tik Nixono administracija to norėtų ir pripažintų, kad Formoza yra Kinijos vidaus reikalas, į kurį Amerika nesikištų. Amerika kaip tik čia ir nesutiks ir Formozos raudoniešiams neišduos. Jei ne tas jautrus reikalas, kitokių klūčių diplomatiniams santykiams gal ir nebūtų.

Italai streikuoja

Roma. — Italijoje trim dienoms sustreikavo ambulanų šoferiai ir ligoninėse rentgeno operatoriai. Greitosios pagalbos automobilius vairuoja policija ir kariuomenė.

Amerika su raketomis atsilieka

WASHINGTONAS. — Apsaugos sekretorius Laird televizijos programoje pranešė, kad sovietai raketų gamyboje varosi pirmyn. Raketos statomos didesnės ir galingesnės. Tuo tarpu Amerika strateginių puolamųjų ginklų gamyboje paskutiniu metu, išskyrus tyrimų ir bandymų, nieko nėra padariusi. "Jeigu būsimieji pasikalbėjimai su sovietais ginklų apribojimo reikalu nebus labai sėkmingi, mes būsim priversti kaskurios išbandyti ginklus gaminti masiškai. Antibalistinių raketų, grynai apsigynimo reikalingas, tinklo išplėtimas turės būti išplėstas. Mes negalime snausti". Toliau paminėjo, kad Nixono norima pakeisti iki šiol buvusi naujokų šaukimo sistema savanoriais vargiai bus galima įvesti dar pirmos jo kadencijos metu. Tai tolimesnis planas. Užsiminė, kad kai kas kaltina, kad amerikiečiai nesulaiko pietų korejiečių nuo žiaurumų Vietname, bet tai esanti jų ir vietnamiečių reikalas.

De Gaulle seka Prancūzijos gyvenimą

PARYŽIUS. — Generalas de Gaulle, nuo balandžio mėnesio pasitraukęs iš prezidentūros ir privatų gyvenimą, kaip ir visi buvę dideli vyrai, rašo atsiminimus. Atsiminimai bus trijų tomų ir apims laikotarpį nuo jo sugrįžimo į valdžią 1958 m. Jam dabar 79 metai. Gyvena ramioji vietoj rytinėje Prancūzijos daly Colomby - Les - Deux - Eglises. Tie, kurie kartas nuo karto su juo susitinka, tvirtina, kad jis kai kada gali prisiminti savo buvusią galybę ir turti svarų žodį, ypač, jei dabartinis prezidentas ir toliau griaus jo sukurta politinė idėja. Jį aplanko dažnai buvę bendradarbiai, ministrai. Kasdien gauna apie 500 - 600 laiškų.

Kava brangsta

NEW YORK. — Kava šiais metais pabrangs labiau nei kitos prekės. Jau dabar kai kurios firmos pakėlė 5 centais už svarą. Šiam dešimtmety, apskaičiuojama, kavos kainos padvigubės.

Sumažėjo aukso atsargos

WASHINGTON. — Amerikos aukso atsargos lapkričio mėnesį vėl kiek nukrito. Prieš tai, ėmus ypatingų atsargumo ir taupumo priemonių, 16 mėnesių atsargos kilo. Lapkričio mėn. aukso buvo už 11.17 milijonų, o prieš tai, spalio mėn. 11.19 mil.

Brandt R. Vokietijos nepripažins

BONN. — V. Vokietijos kancleris Willy Brandt parlamente pranešė, kad Rytų Vokietijos pripažinimo klausimas visai nesvarstomas. R. Vokietijos tokio pripažinimo reikalavo kaip sąlyga santykių pagerinimo reikalui.

KALENDORIUS

Sausio 13 d.: šv. Bernas, šv. Veronika, Dargaudas, Gilvė.
Sausio 14 d.: šv. Hilarijus, šv. Makrina, Laimis, Aukšė.
Saulė teka 7:17, leidžias 4:42.

ORAS

Šilčiau, apie 30 laipsnių, saulėta.

DRAUGO ROMANO KONKURSA LAIMĖJO RAŠYTOJA B. PŪKELEVIČIŪTĖ

Draugo laureatė antrą kartą

Devynioliktojo Draugo romano konkurso juri komisija, susidedanti iš pirm. Anatolijaus Kairio, sekr. Dailos Kučienės ir narių — Gražinos Tulauskaitės - Babrauskienės, Povilo Gaučio ir Prano Razmino, sausio 11 d. turėjo Draugo redakcijos patalpose posėdį, kuriame aptarė pereitais metais atsiųstų dvylika romanų ir finale balsavimu išrinko Vakaro slapyvardė pasirašytą romaną "Rugsėjo šeštadienį". Atidarius voką, paaiškėjo, kad šio devynioliktojo premijuoto romano autorė yra Birutė Pūkelevičiūtė, gyvenanti Chicagoje. Jai telefonu tuojau buvo pranešta ir ji pasveikinta komisijos ir redakcijos vardu.

Rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė yra aktorė, režisierė, poetė. Eilėraščių pradėjo spausdinti periodinėje spaudoje 1944 m. Yra išleidusi eilėraščių rinkinį "Metūgės" (1952). Su romanu "Aštuoni lapai" yra laimėjusi 1956 m. Draugo romano premiją (laida išsibaigusi). 1961 m. yra laimėjusi Pasaulio Lietuvių bendruomenės premiją už dramą "Lietuviškam jaunimui" — "Aukso žąsį". Ji buvo išleista 1965 m. Be to, yra pastatiusi daug draminių veikalų, susukusi filmą "Aukso žąsį" ir režis-

Birutė Pūkelevičiūtė, laimėjusi "Draugo" romano konkursą

kėsi su savo kūryba lietuviškoje spaudoje. "Rugsėjo šeštadienis" yra jos trečias premijuotas kūrinys.

Mecenatas —
Zigmas Umbražiūnas

Šių metų romano premijos — tūkstantinės mecenatas yra Zigmas Umbražiūnas, kultūrininkas, žurnalistas, buvęs specialus spaudos korespondentas, akredituotas Paryžiuje. Dar būdamas moksleivių laimėjo Lietuvos Aido pirmą ir trečią premiją už kelionių aprašymą po Lietuvą. Daug keliauja po Ameriką ir kitus kontinentus ir Drauge yra paskelbęs įdomių kelionių aprašymų. Artimiausiu metu jis išvyksta ilgesnei kelionei į Australiją ir Azijos kontinentą.

Sveikiname laureatę ir mecenatą, susitinkančius kūrybinėje plotmėje. Premijos įteikimo iškilmės bus kovo 22 d. Jaunimo centre.

Siūlo uždrausti vorką

MASKVA. — Viktor Loginov Komsomolskaja Pravda laikrašty parašė straipsnį, kuriame siūlo rusams nustoti gaminti ir paravinėti vorką. Vorka kraštui kaštuoja šimtus milijonų rublių kasmet, dėl jos būna daug nelaimių, praleistų darbo dienų, irsta šeimos, demoralizuojamas jaunimas. Aišku, valstybė nustotų nemaža pajamų, bet geros valios piliečiai savo pinigų, vietoj pragerti, galėtų paaukoti socialistinei tėvynei. Vakaru kraštai yra darę panašius prohibicijos bandymus, bet be pasisekimo. Suprantama kodėl: kapitalistai išnaudotojai mažai suinteresuoti, kad darbo liaudis nustotų gerti. Jie tai darė, skelbė blaivybę bėd žmonių akių, ne nuoširdžiai. Visai kas kita, kai tą pradėtų daryti tokia pažangi socialistinė valstybė.

Teisybė, kartas nuo karto reikiama kokios šventės proga ir išgerti. "Gerkime tada šampaną ir konjaką", sako Loginov. Bet tie gėrimai brangūs ir votkos gėrėjams neprieinami. Vadinasi "socialistinės lygybės, beklasės", krašte gerti galėtų tik aukštoji, išrinktoji klasė.

• Vasario 24 - kovo 15 dienomis Norvegijos vandenys bus Nato laivyno manevrai.

Texas bilijonierius Perot, kuriam nepavyko nuvežti į Hanoi amerikiečiams belaisviams kaulėdinių siuntinių, Hanojai pasiūlė už belaisvių grąžinimą 100 milijonų dolerių. Atsakymo dar negavo.

Zigmantas Umbražiūnas, "Draugo" premijuoto romano mecenatas.

Sovietai su savo dujomis

MASKVA. — Už kelių metų rusų prarastais vamzdžiais didelė dalis Europos naudosis Azijos natūralinėmis dujomis. Rytų Europos kraštai daugumoje jau aprūpinti. Baigiama į sistemą įjungti Austriją, planuojama ir Prancūziją. Dujos ateina iš šiaurinės dalies Sibiro ir dabar yra viena labiausiai eksportuojama sovietų prekė.

Padaugės keleivių 747 lėktuvais

NEW YORK. — Vasario 25 d. TWA oro susisiekimo kompanija pradės naudoti milžinišką sprausminį lėktuvą 747 vidaus susisiekimui tarp New Yorko ir Los Angeles. Jie tikisi, kad šiuo lėktuvu keleivių bus visada daugiau, nei kuriuo kitu. Pirmąjį skridimą iš New Yorko į Londoną sausio 21 d. bilietai buvo išpirkti pirmomis po pranešimo dienomis.

SAMONĖS IŠPLITIMAS

Dabar mes gyvename didelio mūsų atsakomybės samonės išplitimo laikus. Seniau mums pakako daug siauresnio mūsų atsakomybės supratimo. Mes supratome savo pareigas šeimai, tautai, valstybei, Bažnyčiai ir to buvo visiškai gana. Šiandien tuo tarpu klausimai kyla kitaip, būtent, ar mes kaip Bažnyčios nariai vaidiname atitinkamą vaidmenį žmonijoje? Ar mes nesame per daug užsidarę ir nenorime nieko žinoti, kas yra anapus mūsų struktūrų ribų, vistiek, ar tos struktūros būtų šeima, valstybė, tauta ar konfesinė organizacija.

Šiais laikais mūsų santykiai su žmonija yra stipriai apygyvėję, ir mes negalime nesidomėti, kokioje pasaulinėje situacijoje gyvename. Tos situacijos pažinimo klausimai iškyla įvairiose plotmėse: politinėje, kultūrinėje, visuomeninėje, ekonominėje, bet ne mažiau ryškiai ir labai giliai jos iškyla ir mūsų religinėje samonėje.

Mes čia turime galvoje pirmoje eilėje katalikus. Mes esame prpratę būti religiskai gana saugūs, žinodami, kad mes organizuoti būdu priklausome visuotinės Bažnyčios vienybei, nesirūpindami per daug tuo, kas krikščionišku požiūriu yra daroma ar sakoma anapus jos ribų.

Tačiau šiandien mes negalime užsimerkti prieš faktą, kad krikščionybė žmonijoje yra daug platesnis fenomenas negu katalikybė. Prisiminkime tik visas atsiskyrusias Vakarų bažnyčias: liuteronizmą, kalvinizmą ir anglikonizmą su įvairiausiais atsišakojimais ir savitomis veiklomis. Taip pat ne užmerktame akių prieš tą kuonę paslėptą krikščionybės veikimą, kuris reikšiasi Rytų Bažnyčioje nuo pat mūsų tėvynės ribų iki Japonijos jūros. Tegul šis krikščionybės iš vienos pusės yra prisilęgtas, iš kitos gi pusės ji yra net mums grasi-nanti, — nes mes patys esame su ja kovoje, — tačiau jos veiklos iš žmonijos istorijos mes negalime išbraukti ir, gink Dieve, mes neturime tai steng-tis daryti.

Čia mes kaip tik prieiname klausimą: ar mūsų krikščioniš-ka vienybės sąvoka yra pakankama? Ar krikščioniškoji veikla žmonijoje yra pakanka-mai vieninga? Ir nereikia būti dideliu krikščioniškosios si-tuacijos žinovu, kad atsakytu-me į šį klausimą neigiamai. Mes daugiau negu gerai žino-me, kad krikščioniškoji veikla ne tik nėra vieninga, bet kad yra buvę ir dar dabar tebėra krikščioniškų veikimų, kurie eina vienas kitam priešinga kryptimi.

*

Dievo Sinaus įsikūnijimas

Spaudoj ir gyvenime

PLINTA CHULIGANIZMAS

Okupantų sauvaliavimas užkre-čia ir gyventojus. Okupuotoj Lietu-voje plinta chuliganizmas. Apie tai "Tiesa" nr. 287 gruodžio 12 d. rašo: "Tur būt, nereikia įrodinėti, kad chuliganizmas — vienas sunkiausių mūsų visuomenėje pasitaikan-čių nusikaltimų. Be abejo, chuli-ganas, pakėlęs prieš žmogų ranką, vertas ne tik bausmės, bet ir viešo visuomenės pasmerkimo. Bet ar ne-pasitaiko, kad užuot smerkt, puola-me į užtarti, užuot aktyviai kovoje prieš blogi, traukiamės jam iš ke-lio?"

Juk neretai dar chuliganas gatvė-jė muša ir koliažo žmogų, o susto-jusi aplink minia žiūri ir nesikiša. Retai kas iš susirinkusių ateina į pagalbą nukentėjusiam, sutramdo chuliganą ar padeda jį sulaukyti ir

žmonijoje yra sukėlęs žmonijo-ję pakankamai reakciją. Ta-čiau tai jokiu būdu nereiškia, kad tos reakcijos yra pakan-kamai suderintos. Šis tragiz-mas, matyt, turi gilią šaknis žmogaus silpnybėse, nes Kris-tus yra įsakmiai meldėsis, kad jo sekėjai būtų vieningi. Šią Kristaus maldą mes galėtume pasidaryti ir savo malda, kai artinasi maldų savaitė už Baž-nyčios vienybę.

Jis kalbėjo: "Prašau ne tik už juos, bet ir už tuos, kurie per jų žodį įtikės į mane, kad visi būtų viena, kaip Tu, Tėve, esi manyje ir aš tavijė, kad jie būtų mumyse viena" (Jn. 17, 20).

Kiekvienas istorikas pripa-žins, kad per keletą paskutini-ųjų šimtmečių krikščioniško-sios konfesijos tolo viena nuo kitos. Tačiau dabar kyla klausi-mas, ar nėra atėjęs laikas sus-toti bėgus vienas nuo kito, apsigręžti, pasižiūrėti vienas į kitą ir susimąstyti, ar nėra mūsų tarpe vertybių, kurios mus verčia vieną nuo kito ne bėgti, bet, priešingai, artėti vie-nas į kitą.

Nėra abejonės, kad tokių dalykų yra tarp mūsų visuo-meninėje, kultūrinėje ir kitose srityse. Šiose srityse mes ka-talikai ne mažai galime pasi-mokyti iš protestantų. Tačiau ir grynai religinėje srityje mes turime vertybių, kurių mainai galėtų būti abipusiai naudin-gi. Mes galime ir turime iš-mokti įvairių religijose tieso-se kai kurių dalykų, kurių dar ligi šiol neįžvelgėme, nepraras-dami pagrindinių principų. Ly-giai ir protestantai gali rasti mūsų tarpe kai kurių religinių vertybių, kurių jie ligi šiol taip uoliai ieško ne mūsų tarpe.

*

Teisingai suprasta mūsų krik-ščioniškoji atsakomybė verčia mus bent kartais susimąstyti Bažnyčios vienybės klausimu ir ieškoti būdų krikščioniškos konfesijoms rasti tą vienybę, kuri jų misiją nepaprastai pa-lengvintų. Tai nereiškia, kad mes savo Bažnyčios išsivadė-tume ar mažiau ją vertintume ir gerbtume, bet tai reiškia, kad mes kartu su savo Bažny-čia ir jos skatinami rūpintumės tais uždaviniais, kuriuos kelia krikščionybės vienybės reika-las.

Gal būt, kad mums reiktu keisti mūsų religinių diskusijų pobūdį. Mes ligi šiol labai drą-siai sprendavome, ar kito žmo-gaus tikėjimas yra geras ar ne-geras. II Vatikano susirin-kimas mums priminė, kad teo-riškai nepilnas tikėjimas gali būti tikras tikėjimas to žmo-gaus atveju, turint galvoje vis-są jo gyvenimo aplinkybes. Dėlto šiuo atveju ar ne geriau būtų mums pasekti apaštalo Pauliaus pamokymu: "Silpnąjį tikėjimu priimkite, nesiginčy-dami dėl nuomonių" (Rm. 14, 1).

V. Bgd.

Mažos tautos milžiniškos kolonijos

Portugalija tvirtai laikosi Afrikoje

P. GAUCYS

Didžiosioms koloninėms valstybėms — Anglijai su Prancūzija — pradėjęs likviduoti savo kolonijas Afrikoje, daugelis manė, kad Portugalija, trečioji savo kolonijų didumų valstybė, kaip bemač praras Afrikoje valdomus plotus, o namie sugrius beveik 40 metų besitęsian-ti Salazaro diktatūra. Kaip ži-nome, tie spėjimai nepasitvirtino. Prasitais metais Salazarui dėl ligos pasitraukus, jo įpėdi-nis — Marcelo Caetano, kiek suminkštines diktatūros varž-tus, sėkmingai tvarkosi tiek namie, tiek savo didžioje koloni-jose.

Užsienio stebėtojai negali su-prasti kaip Portugalija, būda-ma atsilikusi ir neturtinga ša-lis, sugeba išlaikyti tai, ką kiti, daug galingesni, prarado. Kaip žinome, Jungtinės Tautos, nau-jųjų Afrikos valstybių spau-džiamos, kasmet priima rezoliu-ciją, reikalaujančią Portugaliją jėga pašalinti iš Angolos, Mo-zambiko ir kitų mažesnių koloni-jų. Tačiau, nepaisant šitų rezoliucijų, Vakarų pasaulis prisitaiko prie Portugalijos, o ne prie Afrikos valstybių.

Ūkinis stiprėjimas

Kitas visus stebinantis dalykas yra Portugalijos ir jos kolonijų ūkinis augimas. Kai 1961 m. jos kolonijose prasidėjo ginkluotas sukilimas, visi pranašavo, kad greitai laiku sugrius dik-tatūra krašte, o sukilimą bemašinant karinės išlaidos bus to-kią slegianti našta, kuri sužlug-dys krašto ūkį, nes tos išlaidos siekia 40% viso valstybės biu-džeto. Taip buvo galvojama ne tik todėl, kad karas Afrikoje reikalauja milžiniškų išlaidų, bet ir todėl, kad kartu su juo, Salazarus turėjo steigti naują pramonę, skubėti naujais įren-gimais aprūpinti senąją, bendrai, sukurti sąlygas, leidžiančias Portugalijos ūkiui atsispirti Eu-ropos Bendr. Rinkos tarifų su-mažinimui ir iš viso prisiderinti prie Europos ūkio. Tai reikala-vo ne tik didelių investavimų, bet taip pat ir struktūros bei galvijoimo atnaujinimo. O tai, ekspertų manymu, buvo negali-mas dalykas vedant karą Ango-loje. Jie tvirtino, kad Portuga-lija turėsianti pasirinkti vieną iš dviejų: integravimą Europo-jė, ar karą Afrikoje.

Ir štai, nepaisant visų sun-kenybių ir krizių, Salazarui pa-vyko problema atidėti į šalį. Da-bartiniu metu ne tik portugalų ūkis padarė pažangą, bet taip pat ir jos kolonijos. Salazarui pasitraukus ir naujam min. pir-mininkui Caetano jau išstius me-tus sėkmingai bevaldant, mato-me salazarinės sistemos vieno-ję ir politinį pastovumą akivaiz-

doje jo priešų silpnumo ir su-siskaldymo. Kai 1961 m., netikė-tai sukilimui įsiliepsnojus, val-džia susvyravo, reikėjo viene-rių metų jai atsipeikėti. Jeigu tada Afrikos nacionalistai būtų sugebėję išsilaikyti, o krašto viduje opoziciniai būtų pavykę sukelti didesnį nerimą, arba jei-gu Vakarų sąjungininkai rim-tai būtų pagrasinę jėga, Portu-galija būtų suklupusi. Tačiau kariuomenė sėkmingai numalši-no sukilėlius Angoloje, politinė policija užgnaužė opoziciją vi-duje, o Vakarų sąjungininkai pa-sirodė nevieningi ir nelabai su-sirūpinę jiems svetimais reika-lais. Taip krizė praėjo ir prasi-dėjo nauja kryptis.

Svetimų kraštų investicijos

Norėdamas pakelti kolonijų ūkį, Salazaras pritraukė užsie-nio kapitalą investavimus. Taip, pvz., suradus Angoloje didelių naftos kiekius, jų išnaudojimas paves-tas belgams ir amerikiečiams, patiems portugalams sau užsitikrinus 51% akcijų. Geležies rudos išnaudojimas paves-tas vokiečių Kruppui, o alumi-nijaus — prancūzams. Žvejyba patikėta švedams. Elektros jė-gainių ir Zambezės upės užtvan-kos statyba, kuri bus didžiausia Afrikoje ir 300 km. prailgins navigaciją, atiduota keliom už-sienio firmoms.

Tuo būdu dabar Vakarų val-stybės stipriai suinteresuotos ū-kinio portugalų kolonijų išna-do-jimu, labai palengvino Portu-galijai gauti užsienio kapitalų ir taip sudėrino jos ryšį tėti karą ir vystyti ūkį. Ir iš tikrų-jų, Portugalijai pavyko gauti stambių paskolų, kartu apsaug-ant ir savo ūkinę bei politinę nepriklausomybę.

Kai 1961 m. Portugalijos vy-miausybė paskelbė norą ūkiškai integruoti metropoliją ir kolo-

nijas į Europos Bendrąją Rin-ką, daugelis atvirai iš to pasi-juokė. Ir vis dėlto, dabar iš jos kolonijų vyksta importas jau nebe moka miltų. Monetarinis fondas pagelbsti tvarkyti tarp-tautinius mokėjimus. Visais tais veiksmais Portugalija įsitvirtino pozicijoje, iš kurių bus sun-ku ją išstumti. Ji sukūrė visą tinklą ūkinio, kultūrinio ir poli-tinio santykių, tokių intensy-vių, kuriuos bus sunku nutrauk-ti netgi ir tada, jeigu Angolai ir Mozambikai būtų suteikta nepriklausomybė. Tuo būdu da-bartinis salazarinis ultranacio-nalizmas kartu yra ir pasiruošimas būsimai nepriklausomybei.

Kelia gerbūvi

Nugalėję 1961-2 m. krizę, por-tugalai pradėjo nepaprastai gy-vą koloninę eksploataciją, ypa-tingai Angolos, kuri labai tur-tinga. Prie kavos, deimantų, pa-staraisiais metais prisidėjo ge-naftos kiekis, jų išnaudojimas pas gausiai didžiuliai kiekiai.

Iš kitos pusės, didelės kariuo-menės buvimas ir kariniai veiks-mai reikalauja išugdyti lengvą-ją pramonę (maisto, gėrimų ir kt.), o taip pat transporto prie-monių, o ypatingai plentų ir aerodromų statybos. 1961 m. Angola teturėjo 300 km. plentų, o dabar jų turi per 5000 km. Norėdami bet kuria kaina iš-laikyti savo kolonijas, portuga-lai labai rūpinasi švietimu ir portugalų kalbos išplitimu. Tarp 1959 ir 1964 m. įvairiose mo-kyklose mokinių skaičius iš 80, 000 pakilo iki 300,000, o moky-tojų skaičius padvigubėjo. An-goloje ir Mozambike buvo įsteig-ti universitetai. Taip pat rūpi-namasi išplėsti ir techninį švie-timą, bet ypatingai praplėsti por-tugalų kalbos vartojimą, kuris užtikrina jų pasilikimą. Tuo bū-du tikimasi, kad portugalijoje dvasioje išugdytas elitas, blo-

giausiu atveju (nepriklausomy-bės gavimo), būtų linkęs palaik-tyti ryšius su Portugalija.

Nepaisant visko, portugalų kolonijų politinė būklė būtų itin sunki, jeigu jiems nebūtų palan-kios politinės aplinkybės. Žiū-rint į Europą, geriausias Por-tugalijos sąjungininkės, neskaik-tant Ispanijos, yra Vokietija ir Prancūzija. Šios abidvi susitarė su Portugalija dėl vokiečių ka-rinės bazės įrengimo Portugalio-jėje, kur treniruojama 10,000 karių, vėliau buvo susitarta su Prancūzija, suinteresuota portu-galų salom Atlante. Portugalija būdama Laivos prekybos są-jungos narė, turi glaudžius ryšius ir su Europos Bendr. rin-ka. Vokiečių kapitalai yra sudė-ję dideles investicijas tiek met-ropolijoje, tiek kolonijose, pran-cūzai daug mažiau. Tačiau Pran-cūzija pastaraisiais metais gavo iš Portugalijos 300,000 darbinin-ky, paklusnios ir pigios darbo jėgos. Savo ruožtu, šitoks masi-nis darbininkų emigravimas palengvina socialinę įtampą ir kraštui atneša dideles sumas užsienio valiutos.

Vakarų Vokietija gėrisi por-tugalų veikla Afrikoje, o Pran-cūzija, turėdama daug reikalų Afrikoje, irgi veiksmingai remia Portugaliją. Daug prasčiau yra su JAV ir Anglija. Nors JAV remia Afrikos dekoloniza-vimą, vistiek negali visiškai ap-leisti NATO sąjungos narės, ly-giai kaip nenori sukelti politinės suirutės Portugalijoje ar atida-ryti duris Kongo pobūdžio sker-dydams Angoloje ir Mozambike. Todėl mėgina susilaikyti griež-tai pasmerkti portugalų kolo-nizmą kai balsuojama Jungtinė-s Tautos, ir duoda šokią už-kią paramą. Panašiai yra ir su Anglija. Darbiečiai nepritaria Salazarui režimui, o nuo 1964 m. Portugalijai pradėjus remti Ro-deziją, tie santykiai dar labiau atšalo, kartu parodydami An-glijos silpnumą. Anglijos ūkinė bei finansinė būklė jokiu būdu neleidžia susikibti su baltąja portugalų, rodeziečių ir pietų af-rikiečių sąjunga.

Portugalija Europoje yra ma-ža ir silpna šalis. Ji mobilizavo didžiulę kariuomenę ir turi di-desnių priemonių kaip jos kaimy-nai: abu Kongai, Tanzanija ir Zambija, kurios dabar negali jai lygintis nei ūkiškai, nei ka-riškai, nes Portugalija yra pa-lėngusi šalis, turi stiprią vai-diją ir kurios sąjungininkai to-je srityje yra galingi. Ryšium su Pietų Afrikos negrų politi-ka iškilusiais sunkumais, Por-tugalija, Rodezija ir Pietų Af-rika sudarė politinę, ūkinę ir ka-rinę sąjungą. Toji sąjunga yra stipri ir niekais pavertė Angli-jos pastangas nuversti Rodezi-jos baltąją valdžią, mažas neg-rų valstybės: Malavi, Botswa-na ir Lesotho, pavertė savo sa-telitais ir graso nuversti Zam-bijos ir Kongų valdžias. Tuo būdu ji susilpnina Afrikos na-

Milijonierius Ross Perot sakosi sū-lęs šlaures Vietnamui atstatyti ligoni-nes ir mokyklas, kurias sugriovė ame-rikiečiai, už tai, kad paleistų ameri-kiečius belaisvius, tačiau komunistai jo pasiūlymą atmetė, nes komunistai tiek nori Amerikos belaisvių, kad at-metė nori milijonieriaus pastangas pa-dėti šlaures Vietnamo karo nualin-tiems žmonėms.

cionalistų partizaninį karą ir stipriai įtakoja tos srities ūkį. Visos aukščiausios minėtos valsty-bės, tiesioginai nepriedamos prie jūros, priklauso nuo Bal-tosios sąjungos malonės savo užsienio prekyboje.

Tarp priešų ir draugų

Tačiau visa tai nereiškia, kad Baltoji sąjunga turėtų ramų ir lengvą gyvenimą. Iš vienos pu-sės, nacionalistų judėjimas ne-kiek nemažėja, nepaisant dideli-ųjų pastangų jį sužlugdyti, o iš kitos — Afrikos negrų valsty-bių dabartinė silpnybė nebus am-žina. Jos irgi mėgina susijungti. Taigi, padėtis nėra lengva, bet reikia pažymėti, kad sąjunga su Rodezija ir Pietų Afrika la-bai sustiprina portugalų pozici-jas prieš afrikiečių nacionaliz-mą, bet taip pat ir santykiuose su Vakarų valstybėmis. Antra, kovoje prieš afrikiečių naciona-lizmą įduoda baisesius politinius, ūkinius ir karinius ginklus, su-darydama naujas problemas, ku-riuos kaskart apima vis plates-nės Afrikos sritis. Angola ir Mozambikas yra vartai į Rode-ziją ir Pietų Afriką, todėl Va-karams bus itin surku apiešti Portugaliją. Tai darant būtų milžiniška rizika.

Portugalija visa tai žinoda-ma ir matydama NATO krizę, gali lengvai manevruoti. Prie viso to dar pridurkime rusų įsigalėjimą Viduržemio jūroje ir šlaures Afrikoje. Tai dar la-biau pakelia Portugalijos stra-teginę reikšmę. Visa tai leidžia suprasti, kodėl Portugalijos pa-dėtis stipri, nepaisant jos ūki-nio atsilikimo ir kodėl tarptau-

(nukelta į 5-tą puslapį)

INDIJOS RELIGINĖ IŠMINTIS

VYT. BAGDANAVIČIUS

Modernios Indijos tautų etnografinės studijos at-randa ten buvus tautų, kurios turėjo vieno Dievo są-voką ir ją yra išlaikiusios iki paskutinių laikų. Tai be abejo mirties valdovas ir turi galvoje, kalbėdamas apie Senąjį. Senasis ateina čia ne iš žmogaus galvojimo, bet iš šalies. Jis yra paliudytas amžinybės, ne įrody-tas ir ne išrastas. Taigi galime sakyti, kad čia apreiš-kimas įsijungia į upanishadininkų diskusijas.

29. PATS, SKIRTINAS NUO ŽMOGAUS PATIES

Indiškas Dievo supratimas skiriasi nuo krikščio-niško ir žydiško visų pirma tuo, kad šis pastarasis nėra suplakamas su žmogumi. Žydiškas ir krikščioniš-kas Dievas žmogui yra labai arti, tačiau šios religijos nėra iš tolo neprieilidžia tapatybės tarp Dievo ir žmo-gaus, ką iš tikrųjų padaro bramaniškas Dievo suprat-i-mas.

Žydų religinė bendruomenė neabejodama išskyrė iš savo tarpo filosofą Spinozą, kai jis paskelbė mokslą, kad Dievas ir prigimtis yra tas pat. Galima sakyti, kad kažkas panašaus įvyko ir tada, kai dauguma žydų tau-tos atmetė Kristų. Pasak kardinolo Bea, "žydai buvo nepaprastai sunku suprasti Kristaus dievybę. Per šimt-mečius žydų visuomenė buvo išauklėta griežtame mo-noteizme ir dvasinėje Dievo sampratoje. Dėlto žydai Dievo, tapusio kūnu, ir Dievo Sinaus idėja buvo kaž-kas labai sunkiai suprantamo..." (The Church and the

Jewish People, 1966, 70 psl.).

Iš skirtingo Dievo supratimo kyla ir skirtingas religinis gyvenimas. Upanishadų religija neturi apreiš-kimo, nes čia nėra ne reikalo tokiame reiškiniui kaip ap-reiškimas, nes Dievas ir žmogus čia sudaro tapaty-bę. Žydiškoje ir krikščioniškoje religijoje tuo tarpu apreiškimas vaidina labai didelį vaidmenį. Jo pagalba Dievas santykiauja su žmogumi. Dėlto ir krikščioniš-koj religijoj Aš ir tu santykis apima žmogaus san-tykį su Dievu.

Tuo tarpu indiškoje religijoje šitoks dialogas yra neįmanomas, nes nėra reikalingas. Čia yra Pats, kuris apima Dievą ir žmogų. Čia yra sutinkamas Aš, bet čia niekur nėra Tu. Bramana kaip tik ir reiškia ne-ką kito, kaip bendrą substratą Dievui ir žmogui.

Tačiau kai šitai yra suplakamas Dievas ir žmogus ir kai pradeda ryškėti dideli pavojai, kyla iš šitokios filosofijos, atsiranda ir reakcija, kurią ir su-tinkame Kathos upanishadoje.

Kalbant apie šios religijos pavojus, juos gerai y-ra įžvelgęs Kooper. Jie kyla iš to, kad čia nėra Tu. Kai atskiras žmogus taip susigaulina su Dievu, tai nelieka vietos žmogaus pastangoms išlaikyti savo san-tykį su Dievu ir su kitu žmogumi. "Aš" tada pasi-daro viskas. Tada atsiranda susimastęs, bet išdidus sa-vo susimastyje žmogus, kuris gyvena savo danguje, nesirūpinamas, kas yra už jo sienų.

Kathos upanishada liudija pastangas iš šio pavo-jaus išsilausinti. Ji tai daro dviem keliais. Vienu at-veju ji išryškina Paties sąvoką, kaip skirtingą nuo žmogiškojo asmens. Kitu atveju ji pradeda kalbėti a-

pie atgailos priemonės, kaip būdą santykiauti su Die-vu. Čia, berods, pirmą kartą upanishados išgirstama kalba apie Yoga praktiką, kuri įgainiui pasidaro toks būdingu indiškos religijos bruožu.

Pirmiausiai pažvelkime, kaip ši upanishada pradeda atstatyti Dievo nepriklausomybę nuo žmogaus. Tam tikslui jos autorius naudoja ugnies pavyzdį. "Kai viena ugnis, kai ji įžengė į pasaulį, nors būdama vie-na, pasidaro skirtinga priklausomai nuo to, ką ji degi-na, taip ir vienas Pats, visuose daiktuose pasidaro skir-tingas, priklausomai nuo to, kur jis įeina, ir jis egzis-tuoja ir be to."

Šiame sakinyje mes sutinkame mintį, liudijančią norą atsiskirti taip būdingos upanishadininkams pa-stangos rasti visiems dalykams, neišskiriant Dievo, bendrą elementą. Čia pagrindinis žodis yra jau ne vienybė ir visuma, bet skirtingumas. Tas skirtingumas čia visų pirma susidaro ant to pagrindo, kad ugnis degina skirtingus daiktus. Nėgana to, autorius ran-da reikalą pastebėti, kad ir pati ugnis savyje yra skirtinga: Pats egzistuoja ir be to.

Tą pačią mintį autorius pakartoja ir oro pavyz-džiu, sakydamas, kad jis yra skirtinas nuo to, kokiose būtybėse jis reiškiasi. Ta pačia proga autorius perei-na į dorinę sritį, atibodamas Patį nuo negerumų. "Kai saulė, viso pasaulio akis nėra sutersinama iš-orinių nešvarumų, matomų akims, taip vienas Pats visuose dalykuose jokių būdu nėra užteršiamas pasau-lio menkystėmis, pats būdamas be jų" (204).

(Bus daugiau)

Chicagos Aukšt. lietuviškos mokyklos vakare kalba tėvų komiteto pirmininkas arch. A. Kerelis. Nuotr. V. Noreiko

NAUJA CICERO LB APYLINKĖS VALDYBA

Metiniame LB Cicero apylinkės susirinkime praėjusį sekmadienį išrinkta nauja apylinkės valdyba ir atstovai į LB Chicagos apygardos suvažiavimą, kuris įvyks balandžio 26 d. Jaunimo centre. Susirinkimą pradėjo apyl. pirm. St. Ingaunis, pasveikindamas susirinkusius ir pakviestas pirmininkauti dr. P. Kisielių ir dr. F. Kauną. Į sekretoriatą pakviesta N. Baronienė ir Vyta. Zalatorius. Buvusios valdybos vardu pranešimą padarė St. Ingaunis, pastebėdamas, kad metų bėgyje apylinkės sąmata buvo daugiau 7,000 dol., daugiau gražių sutarimų tarp valdybos narių ir taip pat puikiais santykiais su parapija, tėvų komitetais ir lietuviškos mokyklų atstovais. Kaip jau iš anksto spaudoje buvusio pranešimo matyti, valdyba atliko tikrai labai daug reikšmingų darbų.

Darbus liūdiją pranešimai
Kontrolės komisijos aktą per skaitė J. Balutis, pastebėdamas, kad valdyba tikrai gražiai dirbo ir jos sąmata buvo reikšminga.
Pradinės mokyklos vardu pranešimą padarė vedėjas mok. Juozas Kreivėnas, pasidžiaugdamas darbo sąlygomis, tačiau truputį nusiskundamas, kad yra tendencijos mokiniams mažėti, kadangi išleisti mokymai yra didesni už pirmuosius, nes yra tendencijos keltis į užmiesčius.
Aukštesniosios lietuviškos mokyklos vardu pranešimą padarė kun. dr. A. Juška, pradžioje perteikdamas sveikinimus Argentinos lietuvių, kurių jis prieš keletą dienų lankėsi. Direktoriaus pažymėjo, kad mo-

kykloje yra 54 mokiniai, kad šalia labai gerai besimokančių yra ir tokių mokinių, kurių tėvai matyti namie mokinių neprižiūrėję ir todėl tokių mokinių lietuvinis pasirodymas sunku išlaikyti reikiamam lygį. LB Chicagos apygardos pirm. A. Juškevičius savo sveikinimo žodyje linkėjo visiems sėkmingai ir vieningai dirbti mūšų tėvynės labui.
Po pranešimų diskusijose dalyvavo inž. Vyta. Galvydis, pasidžiaugdamas C'cero lietuvių solidarumu, padedant ligos paliečiai šeimai, Gv. Valentinas kvietė iškilmingiau minėti tautinės šventės, Vyta. Zalatorius tėvų komiteto pirm., dėkojo apylinkės už paramą, O. Zailskienė Balso vardu dėkojo už parodytą dosnumą, nes Cicero surinkta rekordinė suma.

Kas išrinkta

Nors didelių sunkumų ir nebuvo išrinkti nauja valdyba, tačiau, kaip visada pasitaiko, vis tiek reikėjo kandidatų stipriau paprašyti, kad sutiktų kandidatuoti. Manytume, vienas iš valdybos uždavinių, baigiantis kadencijai surasti sutinkančius į valdybą kandidatuoti bent kelis asmenis, tada visi rinkimai eitų daug sklandžiau.

Susirinkę dalyviai buvo pavaišinti kavute ir pyragaičiais. Į apylinkės valdybą išrinkta: St. Ingaunis, inž. A. Milūnas, A. Baukienė, A. Prackailienė, Vyta. Zalatorius, V. Rūbaitė ir A. Markelis.

Į LB apygardos suvažiavimą išrinkta (pagal balsų daugumą): dr. P. Kisielių, J. Balutis, A. Milūnas, A. Baronas, dr. F. Kaunas, J. Dočienė, L. Prackaila, A. Prackailienė, St.

Ingaunis, A. Baukienė, A. Markelis, Z. Juškevičienė, S. Zemaitytė, G. Galva, A. Laureckas, D. Laureckienė, A. Zailskas, J. Švedas, Gv. Valentinas, dr. Motušienė, J. Breivė, J. Kreivėnas, Kašuba, K. Gimzauskas. Nors abu daktarai gerai pirmininkavo tačiau susirinkimas vistiek užsėdęs daugiau trejetos valandų. Būt, malonu, kad susirinkimuose kiek daugiau atsilankytų, nes LB dirba visiems labai svarbius darbus. Susirinkimas užbaigtas labai pakiliai sugiedant Tautos himną.
P. Svilius

SAVANORIŠKA TALKA

Ivairių Europos tautų katalikų jaunimo "savanoriai statybinkai" praėitą vasarą be atlyginimo dirbdami prie bažnyčių, prieglaudų, ligoninių ir kitų statybų, katalikų šalpos organizacijoms sutalpę daugiau negu du milijonus šilingų.

MISCELLANEOUS

APDRAUDŲ AGENTŪRA
Namu, Gyvybės, sveikatos, biznio, automobilio, Patogios išmokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

DAŽYMAS
PILNAI DAZAU KAMBARIUS, VALAU KILIMUS IR BALDUS.
J. RUDIS — Tel. CL 4-1050

A. ABALL POOFING CO.
Išleista prieš 40 metų. Dėngiamie visi rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kambarius, rūsias, nutekamuosius vamzdžius. Darome ir lauko. Taisome mūrą "tuck pointing". Pilnai apdauode Vias darbas garantuotas.
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Apskaičiavimai nemokamai. Skambinkite bet kurio laik.

10% — 20% — 30% pigiau mokėt už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4539

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas įvairių atstumu
823 WEST 34th PLACE
Tel. FR 6-1829

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus, ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

BANGA

TV, Radio, Stereo, TV antenos, Air-conditioners. Pard. ir taisymas.
2649 W. 63rd St., Tel. 434-0421
Vakarais skambinti WA 5-3607
P. Rudenas K. Šimulis

RICHMOND AUTO SERVICE
2934 West 63rd Street
Užsieninių ir vietinių auto taisymas. Patyrę mechanikai. Elektroninis motoro patikrinimas. Vilikimas.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353
Savininkas Juozas (Joe) Juraitis

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plaukame ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BURNYS — Tel. RE 7-5168

VACYS
CONSTRUCTION CO.
REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI
2457 West 69th Street
Tel. HE 4-7482

KOSTAS BUTKUS
Tel. PR 8-2781

METALO IR STIKLO
Tvoros, Stogeliai, Duryš Langai, Rynas ir Tureklai

Heating Contractor
Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning — naujus ir senus namus. Stogu rinas (gutters), vandens šildymo boilerius. Turin ir leidimus dirbti mieste bei užmiestyje. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimas nemokamai.
DOMAS ZUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
Telefonas VI 7-3447
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.

Apsimoka skelbtis DRAUGE nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gali skelbimų kainos visiems prieinamos.

REAL ESTATE

Alex REALTY
Member of M.L.S.
ALEX ŠATAS — REALTOR
Main office 5727 W. Cermak Rd., Cicero, Illinois. Tel. OL 6-2233
Turime šimtus namų Berwyn, Cicero, Riverside, La Grange Park ir kituose vakariniuose priemiesčiuose. Prašome užsukti į mūsų įstaigą ir išsirinkti iš katalogo.

NERIS REAL ESTATE
Persikėlė į naujas patalpas
3009 W. 63rd STREET TEL. 471-6321

REAL ESTATE

Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas. Daromi ir liudijami vertimai. Tvarkingi pinigų dokumentai. Pildomi Income Tax ir atliekami kitoki patarnavimai.
SIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

Beveik naujas 4 modernių butų mūras — 3 po 4 kamb. ir 7 kamb. 59 ir Kodzie. \$75,000.
Maisto krautuvė — Brighton Parke. 2 po 4 kamb. med. Gazo pečiai šildymas. Garažas 1 butas su baldais, antras tuščias. 42 ir Rockwell. \$13,500.
SIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Public
2757 W. 43rd St. — CL 4-2390

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS
Butų nuomavimas — Income Tax
Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave. — PR 8-2233

Niekur geriau

Puikūs 2-ju aukštu mūras — 6 ir 3 kamb. Garažas. Arti mūro. \$19,900. Vertingas mūras. Naujas stogas, elektra, gazo šildymas ir garažas. 4 nuomos pinigų pajamų. Marquette pke. \$26,950.
7 kamb. mūras, 4 mieg. Modern. virtuvė ir vonia. Naujas gazo šildymas. Sausas įrengtas belmentas. Mūr. garažas. Arti 67 ir Rockwell. \$21,800.
Piguos lotas dviem butams statyti. Marquette pke.
2 po 7 kamb. tvirtas mūras, aluminium langai, naujas šildymas, kabinety virtuvė, arti mūro 29,500.
VALDIS REAL ESTATE
2458 W. 69th St. RE 7-7200

Marquette parke, mūrinis, du butai po 4 kamb. ir bižniui ar raštinai patalpa. Morgiečius galima perimti su 5% 21,900.
Brighton Pke du namai, 6 butai, geros pajamos, 13,900.
Marquette Pke. Mūr. 3 butai ir patalpa bižniui arba raštinai. Piguas \$42,000.
Marquette Pke. Mūr. 5 kamb. bungalov. Naujas šildymas. Garažas. \$17,900.
VAINA REALTY
2517 W. 71st St. — RE 7-9515

5 1/2 kamb. 9 metu mūr. split-level, prie 111-tos ir Pulaski. 50 p. sklypas. \$24,500.
2 butai po 5 kamb. prie 70 ir Talman. \$27,500.
6 kamb. švarus mūr. bungalov Marquette pke. Tuščias. Galima tuoj užimti. \$19,500.
6 kamb. (4 mieg.), 18 metu mūr. bungalov. prie 72 ir California. \$24,700.
1 1/2 aukšto švarus med. prie 65 ir Western. 5 ir 4 kamb. butai. 37 p. sklypas. Dvigubas garažas. \$16,900.
5 kamb. 20 metu mūr. rezidencija prie 72 ir Albany. 2 maš. garažas. \$19,500.
11 butų, 10 metų, 3-jo aukšto mūr. namas prie 71 ir California. \$152,000.
31 p. tuščias statybai sklypas prie 72 ir Maplewood \$16,500.
LEONAS REAL ESTATE
INCOME TAX — NOTARIATAS
IMIGRACIJA
2735 W. 71st St. — Tel. 925-6015

Remkit tuos biznierių, kurie skelbiasi dienraštyje "Drauge".

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

HELP WANTED — VYRAI

MACHINE OPERATORS

Turret Lathe
Radial Drill
Milling Machine
Must have 3 to 5 years experience.

MACHINE ASSEMBLERS

Mechanical ability and good work record will qualify.
Steady work. Top wages. Group insurance.
APPLY

SERVICE MACHINE COMPANY

2310 W. 78th Street
CHICAGO, ILLINOIS
HIGH WAGES
New mfg. plant in Broadview. Mig welders, shear operators, press brake operators.
PATE MANUFACTURING CO.
2625 S. 21st Ave., Broadview, Ill.

FULL TIME MAINTENANCE AND RECEIVING
Steady work. Good conditions. Mature Man. Apply:
LESTER'S
125 Plaza, Park Forest, Illinois

TELETYPE OPERATOR
Experienced on ASR 35. Full time — Permanent. Apply in Person.
TENNECO CHEMICAL INC.
5366 So. Elston Avenue, Chicago
Call — 286-5333

ON-CAL WAITRESSES

For Banquets
Apply
WGN CAFETERIA
2501 Bradley Place
Age — 21 to 40
ASK FOR BESS GALGANO

GENERAL OFFICE CLERK
Varied & Interesting duties in small, congenial Investment Company office.
Good Starting Salary, Company Benefits.
MUST TYPE
CALL RALPH WISNIEWSKI
DOBBS INVESTMENT CO.
777-3640

EXPER. DICTAPHONE TYPIST
For large No. Side Co. Good figure aptitude required. Excell. cond's and benefits. Apply Carl Pietsch.
TRACTOR SUPPLY COMPANY
4747 N. Ravenswood, tel. 334-7900

D E M E S I O !

Yra posakis "kiekvienas medalis turi dvi puses", kuris puikiai nusako, kaip skirtingai gali tas pats dalykas atrodyti.

Geriausiai pažinti mūsų tautos gyvenimą ar atgaivinti jor praeitį, galim perskaite ne vieną, bet kelias įvairių asmenų prisiminimų knygas, kurių kiekvienoje rasim ką nors naujo, kitaip suprato, ar matyto.

GYVENIMO VINGIAI , dr. P. Karvelienė, 1 dal. autobiografiniai atsiminimai	3.50
KETURI GANYTOJAI , M. Vaitkus atsiminimai apie ark. J. Matulevičių, ark. P. Karevičių, ark. J. Skvirčią ir vysk. P. Būčį	2.00
LIETUVOS ATGIJIMAS , dr. J. Totoraitis 1863 ir 1883 m. sukilimų laikotarpis	1.00
MANO ATSIMINIMAI , dr. V. Tumėnienė gyvenimas ir darbai	2.50
MISTINIAME SODE , M. Vaitkus atsiminimai	3.00
ZVILGSNIS Į PRAEITĮ , K. Zukas žmogaus ir kario atsiminimai	5.00

Kiekvienam, kuris nori pramokti anglų kalbos, arba amerikiečiui, mėginančiam išmokti lietuviškai, būtina reikalingas žodynas. Reikalingas jis ir norint patikrinti savo žinias viena ar kita kalba.
DRAUGE yra gerų žodžių pasirinkimas, kuris turi patenkinti kiekvieną:

V. BARAVYKO Anglų-Lietuvių kalbų žodynas (Apie 30,000 žodžių, kietuose apdaruose)	\$6.00
V. PETERAČIO Lietuviškai angliškai žodynas (Antra laida, kietuose apdaruose)	\$7.00
B. PIESARSKO — B. SVECEVIČIAUS Naujas Lietuvių-Anglų kalbų žodynas (27,000 žodžių, kietuose apdaruose)	\$5.00

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Chicago Savings and Loan Association

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

5 1/4%

Certifikatų sąskaitos
Certifikatai išduodami tūkstantimis. Mažiausia turi būti \$1,000. Pelnas mokamas kas trys mėnesiai.

4 3/4%

Ant visų knygelių sąskaitų
NUOSIMČIAI PRISKAITOMI KAS DIENĄ, IŠMOKAMI KAS TRYS MĖNESIAI

STAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- Free community rooms for your organiz'n meetings
- Cash checks and pay all family bills with our spe'l money order checks
- Sell & redeem U. S. Bonds
- Two large free park'g lots
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., President and Chairman of the Board

6245 SO. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

H O U R S : Mon. 12 P.M. to 8 P.M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 3, Sat. 9 to 12:30

A. a. Aleksandro Stulginskio, buvusio nepriklausomos Lietuvos prezidento, minėjimo dalyviai Jaunimo centre sausio 11 d. Nuotr. V. Noreikos

Prez. A. Stulginskio minėjimas

Ieinantieji į a. a. prez. Aleksandro Stulginskio minėjimą Jaunimo centre, Chicagoje, sekma-dienio popietėje, velioniu pa-gerbti gedulo rašte skaitė:

— Garbusis velionis istorinėje perspektyvoje atsiskleidžia lietuviškojo didvyrio dimensijoje. Tik jo herojinė asmenybė nešviečia šalta reklamos šviesa, bet ramia, santūria ir pasižyvenusia šiluma... Jo didybė tėvynės, krikščionybės ir demokratijos meilėje... Jo mirtis nuoširdžiu liūdesiu apgaubė visą tautą...

Pravedė prof. B. Vitkus

Minėjimą atidarė ir sklandžiai pravedė prof. B. Vitkus, primindamas, kad salėje dalyvauja velionio dukte dr. Aldona su savo vyru dr. J. Juozavičiumi.

Sceną atidengus, akyse nušvito garbingojo velionio foto-portretas, papuoštas žydrųjų gėlių vazonais, simbolizuojančiais gyvą velionio prisiminimą.

Gausiai susirinkusią publiką susikaupto rimtini nuteikė "Ave Maria", atlikta muzikų trio: P. Armono (violentele), P. Matiuksos (smuiku), M. Motekaičio (fortepionu).

Gen. kons. dr. P. Daužvardis pabrėžė, kad galėtų būti parašyta politinė disertacija tema: Stulginskis ir Lietuva. Prie jo buvo priimtas Lietuvos konstitucija, išleistas žemės reformos įstatymas, prijungta Klaipėda, sutvarkyta Lietuva viduje ir įteisinta tarp-tautiniame gyvenime. Jo mir-tis kitokia negu kitų dviejų Lietuvos prezidentų. Po sunkių

15 metų Sibiro ištremime, mirė nelaisvoje Lietuvoje.

Turininga Kasulių paskaita

Algis Kasulaitis, krikščionių demokratų s-gos centro vald. pir-mininkas pažymėjo, kad A. Stul-ginskis didžiųjų Lietuvos vyrų galerijoje turi savitą, nepakarto-jamą vietą. Jis dirbo demokrati-jai, o pergyveno žiauriausią pa-saulio diktatūrą, mylėjo laisvę ir mirė belaisviu, buvo pamėgęs Lietuvos žemę, o mirė bežemis. Jis švietė Lietuvos meilę ir vi-suomeniškumą. Visuomeninis nusiteikimas nustelbė ir jo profe-sinį užsilaikavimą, versdamas jį savo jėgas ir laiką paskirti at-sikuriančiai Lietuvai. Ano laiko Lietuvos politinį gyvenimą for-mavo ne pražilę senukai, o jau-ni entuziastai, pritrinkę energi-ją.

Stulginskis buvo vienas pirmų-ju pasauliečių, stojusių į krikš-čioniškos demokratijos vadų eil-es. 1917 m. buvo išrinktas par-tijos pirmininku. Būdamas 32 m., dalyvavo Vilniaus konferen-cijoje ir tapo išrinktas į Tautos tarybą. Bet jo laukė kančios tau-rė ir kankinio vainikas. 1920-19-26 stovėjo valstybės priekyje — sunkmetyje, kokių reta bet kokios valstybės gyvenime. Jis steigia-mojo seimo vardu proklamavo Lietuvos nepriklausomybę. Nau-jos valstybės kūrybinio verpeto centre stovėjo Stulginskis.

Po 1926 m. Lietuvai svetimas autoritetas režimas skaudino jo širdį, bet jo nepatraukė revo-lucijų pagundos. Sibire buvo pri-statytas prie miško kirtimo dar-bų, saugojant čekistams ir šu-nims. Jo nesaugojo policininkas, bet jis buvo gerbiamas nema-žiau, kaip Lietuvių. Sutaupytą duonos gabalėlį jis mokėjo pasuk-ti ligoniu.

Mirė sulaukęs 84 metų. Litu-va jam buvo asmenybės dalis. Baigęs mokslus, galėjo gauti pel-

Alytiškiai Irena Jakštienė ir dr. Arnold. Grušys uždega ugnį prie žuvusiems už laisvę paminklo Aly-taus gimnazijos minėjimo progą. Nuotr. V. Noreikos

MILŽINIS KOLONIJOS MAŽOS TAUTOS

(Atkelta iš 3 psl.)

tinėje arenoje ji turi savo atski-rą balsą.

Baigiant tenka pažymėti, kad Afrikos nacionalistų kova su portugalais ilgai užtrukus, Ty-rinėtojų manymu, jos pabaiga pasireiškė didelio masto krize, kuri paliesdama visą pietinę Af-riką, turės gilių pasekų ir Euro-pai. Bet apie tai dar ne laikas kalbėti.

ningą darbą Rusijoje, bet pasi-liko neturtingoj Lietuvoje. Savu no ru niekad iš Lietuvos nesitraukė, už tat net ištremtas jis pasiliko tautoje. Jis švytėjo ne salionine, o širdies lietuvių.

Jo politinė pažūra maitinosi Evangelijos syvais. Ir ateistų o-kupacijoje jis drąsiai žygiavo ba-žnyčion pagarbinti persekiojamą Kristų. Demokratijos sargyboje jis stovėjo net tada, kai taryba norėjo Lietuvą paversti karalija.

Mes lenkiame galvą prieš vy-rą, kurio širdy mes tilpome visi. Tauta, kuri pagimdė tokius vy-rus, verta laisvės. Tegu pagarbą tam vyrui pražista darbų žiedais. Jis išvaikščiojo Sibiro taigas, nes mylėjo Dievą ir Lietuvą, argi mūsų auka prabangioje Ameriko je turėtų būti mažesnė? Alek-sandras Stulginskis yra Lietuvos panteone, kur Basanavičius, Ku-dirka, Grinius...

Neliūdėkime, žemaitijos did-vyris nemirė, jis gyvena Viešpa-ty, istorijoje ir mūsų širdyje.

Valstiečių liaud. pirm. apie Stulginskį

Valst. liaudininkų centro val-dybos pirm. J. Daugėla savo ge-rai paruoštoj kalboj pažymėjo, kad Stulginskiui iškeliauvus am-žinybėn mes visi pasijutom bied-nesni. Mus baigia aplėisti beveik visi nepriklausomos Lietuvos kū-rėjai. Tremtinio kančia Stulgins-kiui buvo sunkesnė, negu ki-tiems, bet jis nugalėjo, nepada-ręs okupanto laukiamų pareiški-mų. Kaip plačiašakis ažuolas iš savo žemės sėmė sultis ir prie-vartai nenusilenkė. Jis išėjo į po-litinio gyvenimo viršūnę, kurio nežadėjo nei aukštų algų, nei di-džios karjeros. Seimo tribūnoje griauštiniais ir žaibais buvo rei-škiamasi, bet tas nekludė visiems suremti jėgas Lietuvos atkūri-mui, iš nieko sudarant moder-nišką valstybę. Stulginskis iški-lo kaip vienas ryškiausių pavyz-džių. Jo atstovaujama grupė pa-rlamente turėjo patogią daugu-mą, bet visos sudarytos vyriaus-ybės buvo suteiktos kocielijos pagrindeis.

Stulginskis, būdamas seimo pirmininkas, vadovavo legisla-tūrai, kaip prezidentas vadovavo vykdomajai valdžiai, kaip vy-riausias ginkluotų jėgų vadovas buvo kariuomenės priešaky, ir jam nebuvo pagundos visa tą pa-naudoti savo asmeniškoms ar sa-vo partijos ambicijoms. Jis nie-kada negalėjo leisti, kad ginklas būtų pakeltas brolio prieš bro-lį.

Jis drauge buvo ir garbingos agronomų šeimos narys. Agrono mijos mokslus pasirinkti jį pa-lenkė noras pilniau patarnauti savam žemės ūkio kraštui, susi-risti su sodžium ir ūkininkija. Jis giliai pajuto lietuvių meilę nuo-savam sklypiui.

Stulginskio likimas rodo, kad laikui atėjus iškyla didžios asme-nybės, kurios sugeba pasišventu-

Didžiojo poeto Dantės intymiuo-sius pergyvenimus su Beatriče at-skleidžia jo vienintelis prozinis kū-rinys, pajaurintas nuostabaus gro-žio eilėmis.

Naujasis Gyvenimas

I lietuvių kalbą išvertė A. Ty-rnolis, Goethės, Šilerio, Šekspyro ir kitų klasikų vertėjas. Išleido T. Saležičiai It. Voj. Knyga papuoš-ta meniškoms iliustracijom. Įrasta į kietus įvairiaspalvius viršelius. Kai-na \$2.00. Gaunama DRAUGE ir pas knygų platintojus.

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčius.

siai vairuoti laisvės keliu. Nežiū-rint, kaip raudonasis teroras šiau-stų, mūsų tauta išliks ir visi ga-lės nulenkti galvas prie didžio-jo Stulginskio kapo laisvoj tėvy-nėj.

Gilūs įspūdis melodijų rimty

Pamėgtasis mūsų muzikų trio — Armonas, Matiuksas, Motekai-tis — išpildė Arenskio Trio.

Styginių instrumentų švelnu-mas ir melodijų rimtis gilino-tą gerai paruoštą paskaitą palik-tą neužmirštamą įspūdį.

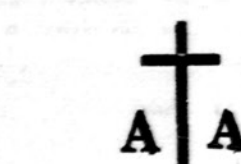
Stulginskio akademijai rengti komitetas buvo sudarytas iš at-stovų svarbiųjų partijų, veikusių prez. Stulginskio metu: dr. K. Šidlauskas (Krikšč. dem.), dr. V. Šimaitis (darbo fed.), R. Skipi-tis (ūkininkų part.), T. Blinstru-bas (tautininkų), J. Bertašius (liaudininkų), J. Skorubskas (socialdemokratų), B. Vitkus (ūkininkų s-gos).

Minėjimo pabaigoje prof. B. Vitkus dėkojo vysk. Brizgiui ir kunigams V. Bagdanavičiui ir J. Juozavičiui, atnašavusiems šv. Mišias šv. Kryžiaus bažnyčioje, dėkojo Dainavos ansamblui bei sol. Pr. Bičkienėi, giedojusiems pamaldų metų; dėkojo klebonui E. Abromavičiui, kurio par. baž-nyčioje vyko pamaldos, dėkojo sceną išpučusiui dail. Daugvi-lai ir programos pildytojams. Mi-nėjimas baigtas tautos himnu. Visi džiaugėsi, kad minėjimas bu-vo laiku pradėtas, turiningas ir baigėsi per 1 val. 40 min.

J. Pr.

Edward Carey, angliakasių unijos teisinis patarėjas, skelbia, kad paskir-ta 50,000 dol. premija, kas padės iš-aiškinti angliakasių unijos pareigūno Yablonski žudiką.

VERONIKA BUTKUS ANDRULAITYTĖ

Mirė sausio 11 d., 1970. 10:35 val. ryto, sulaukus se-natvės.

Kilo iš Raseinių apskrities. Eržvilke parp. Ikdikiškių kai-mo. Amerikoje išgyveno 56 m. Pasiliko didelėmė nuliūdime sūnus Ben, marti Anne, duk-tė Anre Lenkszus, žentas Frank, 8 anūkai: Eileen Ta-kach su vyru John, Anita, La-Verne ir Richard Butkus, Frank Lenkszus Jr. su žmo-na Carol, Donald, Barbara ir Loreta Lenkszus, pusbroli-s Tony Wayne su šeima, gimi-naitė Mary Naverasauskas su šeima ir draugai bei pažista-mi.

Velionė buvo našlė a. a. Antano.

Kūnas pašarvotas Leonard koplyčioje, 10821 S. Michigan Avenue.

Laidotuvas įvyks treč., sau-sio 14 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į St. Helena parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįtamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Laidotuvių direktorius Leo-nard Bukauskas ir Sūnus. Tel. CO 4-2228.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEP. C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 W. 69th Street Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd Place Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. California Ave. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. Lithuania Ave. Tel. YARds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. Halsted Street Tel. YARds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. Lithuania Ave. Tel. YA 7-1138-1139

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. OL 2-1003

DRAUGAS, antradienis, 1970 m. sausio mėn. 13 d.

5

PORĄ METŲ UZ MOKYKLOS PADEGIMĄ

William Helms, 21 m., nu-taisias nuo 1 iki 2 metų kalė-jimo už tai, kad padegė Crane

aukšt. mokyklą, 2245 W. Jack-son, Jį policija pagavo nusikal-timo vietoj. Nuostolių tebuvo padaryta tik už 500 dol.

A. + A. JUZEI JAUGELIENEI

Montrealyje mirus, jos duktras JUZĖ STRIKAITI-NE, ONA ŠABLAUSKIENE, sūnų STASĮ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame.

Jadzė, Adolfas ir Laima Pupeliai

A. + A.

VINCUI SANDARGUI

mirus, sūnui DR. JONUI SANDARGUI, šeimai ir vi-siems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą.

J. E. R. E. Silgaliai

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

THREE MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street Tel. 476 2345
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESI OG NUO
MR. NELSON
SAVININKO

SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste.

Telef. — CEDarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

E U D E I K I S

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Trys Moderniškos Koplyčios

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YARds 1741-2

PASIRODYK, KAD ESI LIETUVIS

Už 50 centų atsiųsim jums gražų spalvotą VYTIES ženklą, meniskai atspausdintą. Ženklas lengvai už-lipdomas vidų automobilio lango. Su užsakymu siųs-kite 50 centų už kiekvieną ženklą, kartu pridėkite sau adresuotą voką su 6 ct. pašto ženklu.

Rašykite šiuo adresu:

VYČIO ŽENKLAS

P.O. Box 254, West Hartford, Conn. 06119

JAU PRADĖTA REGISTRACIJA

Norintieji keliauti su lietuvių ekskursija

-i-

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIOS
DEDIKACIJA ROMOJE

(koplyčią pašventins šv. Tėvas Paulius VI)
užsisakykite vietas DABAR — iki vasario mėn. 20 d. 1970.

Kreipkitės į:

CATINTOURS, INC.

109 North Dearborn Street

Chicago, Illinois 60602

Telefonas: a.c. 312, 332-4111

Registruojantis reikia įmokėti \$100.00

Čekis rašomas: CATINTOURS, INC.

Vyksta dvi ekskursijos:

Pirma išvyksta IŠ NEW YORK birželio (June) 17 d. ir grįš į New York liepos (July) 15 d. Kaina \$693.00. Antra išvyksta IŠ CHICAGOS birželio (June) 18 d. ir grįš į Chicago liepos (July) 13 d. Kaina \$703.00.

Abejose ekskursijose paminėta suma užmoka Jet orlaivio kelionę į abi puses, visas keliones (tours), kambarį ir maistą viešbučiuose.

KELIONĖS PROGRAMA

Jet orlaivis nuvež į Lisbon, Portugalijoje. Iš ten autobusais aplankysime žymesnes vietas Portuga-lijoje, Ispanijoje, pietinėj Prancūzijoje ir Italijoje.

BROŠIŪRA su smulkesne kelionės programa reikalaukite iš CATINTOURS, INC.

Šį skelbimą pasilaikykite.

APLINK MUS

× **Mažosios Lietuvos Lietuvių draugija** ruošia sausio 15-šios minėjimą per "Margučio" ir Barcus Šeimos radijo vandenius. Sausio 15 d. per "Margučio" kalbės M. Braška ir sausio 16 d. per Barcus Šeimos radiją Ad. Lekšas. Sekmadienį sausio 18 d. 3 val. po p. Artesian restorane, 63 ir Artesian gatvių sankryžoje bus bendri pietūs ir paskaitos. Kalbės dr. M. Anyšas iš Kanados ir M. Purvinas. Norintieji dalyvauti yra prašomi paskambinti tel. 778-7084.

× **Elena Bradūnaitė** vaidina Genės vaidmenį A. Landsbergio veikalė "Penki stulpai turgaus alkštėje" ateinančių šeštadienį. Bilietai gaunami "Marginiuose".

× **Laiške iš Vokietijos** rašoma: "Vokietijoje pusėtinai graži žiema su nemažai sniego ir nedideliais šalčiais. Nemažai žmonių serga gripu. Pasitaiko ir mirčių nuo gripo. Šventės praėjo ramiai, tyčiai ir laimingai, kaip pridera kultūringame krašte".

× **J. Ugianskis Sr.** iš Grand Rapids parėmė "Draugą" 5 dol. auka. Ačiū.

× **IV-ji JAV ir Kanados lietuvių mokytojų studijų savaitė** įvyks 1970 rugpjūčio 16-23 dienomis Dainavoje. Joje kviečiami dalyvauti visi lietuvių mokytojai su šeimomis ir visi kiti, kurie domisi liuanistiniu švietimu.

× **Ina Motel** savininkai, Hot Springs, Ark., už korteles prisiuntė 5 dol. auka. Dėkojame.

× **J. Žostautas** iš Richton Park, Ill. aukšto spaudai 5 dol. Ačiū.

× **L. Vyčių Choro** metiniai šokiai — vakarienė įvyksta šeštadienį, sausio 24 d., Balio Pakšto salėje. Pradžia 7:30 v. v. Bus trumpa linksmo pobūvio programa, veiks bufetas, šalta ir šilta vakarienė, laimingiems teks vertingų dovanų. Palaikykite L. Vyčių chorą atsilankydami į šį metinį rengimą. Bilietus galite gauti pas kiekvieną choristą; staliukus galite užsisakyti pas Zita Raitytę tel. 523-9202 arba Vytautą Bilavičių tel. 927-3216. (pr.)

× **Rašyt. Algirdas Landsbergis**, Penkių Stulpų Turgaus Alkštėje autorius, atvyksta į Chicago sausio 17 ir 18 dienomis ir dalyvaus savo veikalo premjeroje, Jaunimo Centre. Bilietai į spektaklius gaunami MARGINUOSE, 2511 W. 69 Street. (pr.)

× **New Yorko Metropolitan Operos solistės Lilijos Šukytės koncertas**, ruošiamas Lietuvių Fondo, įvyksta Chicagoje š. m. kovo mėn. 1 d., 7 val. vakaro, Orchestra Hall, 220 So. Michigan Avenue. Koncerto pelnas skiriamas paremti lietuvių kalbos lektūros atidarymo Chicago Universitete.

Bilietai: Lietuvių Fondas, 6643 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, telef. 778-2858 ir "MARGINIAI", 2511 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 telef. 778-4585. (pr.)

× **Investuokite į žemę.** Pragyvenimo lygis kasdieną kyla. Pnigo vertė krenta. Tam tikrose vietose žemės kaina kyla keleropai greičiau negu pragyvenimas. Turime žemės investavimui, kur dviejų metų bėgyje galima investuoti pinigą padvigubinti. Juozas Žemaitis, tel. 863-7651 — Grant Bldrs. & Realty, Inc. (sk.)

× **Norėjusiems įsigyti** Vl. Ramojaus knygą "Kritusieji už laisvę II t." pranešame, kad "Draugo" administracija išleidyklos dar knygos negavo ir kaip tik gaus tuoj išsiųs užsakiusiems. Taip pat pranešame tiems, kurie norėjo įsigyti Al. Barono novelę "Saulės grįžimas" ir romaną "Pavasario lietus", kad gauta iš Anglijos tų knygų nauja siunta.

× **Dail. Vyto Remeikos** paroda Čiurlionio galerijoje susilaukė gražaus pasisekimo: jau pirmą parą iš 33 išstatytų paveikslų buvo nupirkti net 21. Parodą surengė L.J.S. Korp! Gintaras. Paroda tęsis visą šią savaitę. Atidara vakarais nuo 7 v. iki 9 v. v., sekmadienį nuo 9 v. ryto iki 9 v. v.

× **A. Yucevičius** iš Chicago, dėkodamas už kalėdines korteles, atsiuntė 5 dol. auka. Ačiū.

× **Aukos spaudai drauge** stiprina lietuviybę. "Draugą" aukomis parėmė: 3,50 dol. — Mrs. John Sutkus; po 3 dol. — J. Bilevičius, Ig. Serapinas, A. Bonasevičius, dr. M. Staneckienė; po 2 dol. — Al. Sirutis, P. Misevičius, J. Paulikas, M. Naujokas, Martha Keskes, P. Petrušaitis; 1 dol. — M. Peik. Visiems nuoširdžiai dėkojame.

× **Lietuvos Gen. Konsulas Dr. P. Dauvardis** šių metų sausio 25 d. sekmadienį, 12 val. Jaunimo Centre atidarys Lietuvių Jūrų skautijos ruošiamą Klaipėdos uosto mugę.

× **K. Dailydėnas** iš White Plains, N. Y. už korteles prisiuntė 5 dol. auka. Dėkui.

× **Dr. Kazys Narsčius** iš Bethesda, Ill., parėmė dienraštį 5 dol. auka. Dėkojame.

× **Dr. J. Sonta** iš Akron, Ohio, prisiuntė 5 dol. auka. Ačiū.

× **J. B. Kalvaitis** iš Chicago paskyrė mūsų dienraščiui 5 dol. auka. Dėkojame.

× **H. Mockus** iš Chicago parėmė "Draugą" 5 dol. auka. Ačiū.

× **Krikščionių suartėjimo savaitė** — tai sekanti savaitė. Ta proga ekumeninis ratelis Chicagoje ruošia du maldos vakarus, kurių pirmasis įvyksta šį sekmadienį, I. 18., 5 v. v. tėvų marijonų vienuolyne, 6336 So. Kilbourn Avenue. (pr.)

× **Kazys Bradūnas** skaitys savo poeziją vakare širdame ALGIMANTUI MACKUI, sausio 16 d., penktadienį, 8 v. v. Jaunimo Centre. Vakara rengia SANTARA - ŠVIESA — tikslu paremti Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondą. (pr.)

× **Sausio 17 d. 7:30 val. vak.** B. Pakšto salėje Dariaus ir Girėno liuanistinė mokykla ruošia Šokių Vakara. Visuomenę maloniai kviečiame atsilankyti. Staliukus ir bilietus užsisakyti tel. 582-9620 arba po 6:00 val. vak. 778-4085. (pr.)

× **Įvykimo š. m. balandžio mėn. 5 d. Chicagoje Lietuvių Fondo tradicinės vakarienos** proga savo įnašus fonde padidino: A. M. (pavardės prašė neskelbti) iš \$600. Iki \$1.000., Amalija ir Mykolas Jagučiai iš \$250. Iki \$500. ir Romualdas ir Elizabeth Libus iš \$350. iki \$450.

Ta pačia proga į Lietuvių Fondo narių eiles įstojo su \$100. įnašais: Kazimieras Krenčius, Vaclovas Pršas ir Antanas ir Mikalina Regiai.

LF adresas: 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, tel. 778-2858 (pr.)

× **Rimas Vėžys** skaitys savo poeziją vakare širdame ALGIMANTUI MACKUI, sausio 16 d., penktadienį, 8 v. v. Jaunimo Centre. Vakara rengia SANTARA - ŠVIESA — tikslu paremti Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondą. (pr.)

Devynioliktojo "Draugo" romano konkurso jūrų komisija, sausio 11 d. išrinkusi premijuotą romaną. Iš k. į deš. (sėdi): Gražina Tulaukaitė-Babrauskienė, kom. pirm. Anatolijus Kairys, sekr. Dalia Kučienienė; (stovi) Pranas Razminas ir Povilas Gaucys.

LIETUVISKAS ATŽALYNAS DAINŲ IR ŠOKIŲ SŪKURŲ

Chicago aukštesniosios liuanistinės mokyklos mokinių tėvai ir gausiai susirinkę svečiai bei mokyklos rėmėjai pereito šeštadienio vakarą Jaunimo centre galėjo pasidžiaugti ir žiemos speigų metu žaliuojančiu lietuvišku atžalynu. Tą dieną mokykla suruošė savo tradicinį metinį vakarą, kurio programą išpildė patys mokiniai savo mokytojų paruošti.

Vakara pradėjo mokyklos tėvų komiteto pirm. arch. Alf. Kerelis, pristatydamas daugiausia dirbusius tėvų komiteto narius — mokinių mameytes ir kukliai jas dovanėlius atžymėdamas. Iškilė ir Liet. bendruomenės vadovus, mokyklos mokytojus, kurie nuoširdžiai rūpinasi mokyklos reikalais.

Programą išpildė patys mokiniai (pranešėja Vilja Kerelytė, VII kl. mokinė), klasių

CHICAGOS ŽINIOS

AUTOMOBILIŲ PARODA

Didžiulė automobilių paroda Chicagoje įvyks vasario 21 d. International Amph theatre patalpose. Joje bus išstatyta apie 500 vietinių ir užsieninių automobilių.

SUSIEKIMAS CHICAGOJ

Chicagoje 1969 m. buvo lengvosios 957,327 mašinos, 70,327 sunkvežimiai, 12, 128 motociklai, Anklų traukiamų vežimų buvo 13, kurių 1968 m. buvo 25.

TELEVIZIJOS APIE MOKYTOJUS

Televizijos tinklas 9 sekmadienio vakarais, pradedant sausio 18 d., aiškins gyventojams kaip užpildyti pajamų mokesčius. Programos vyks 7:45—8 v. v. per tryliką sekmadienų.

× **Irena Boreisha** iš Chicago aukojo "Draugui" 5 dol. Dėkojame.

× **Kun. J. Grabys**, Scotia, N. Y. paskyrė 5 dol. spaudai paremti. Ačiū.

Chicago Aukšt. liuanistinės mokyklos tradicinio vakaro metu IV ir V klasių mokiniai, mokyk. J. Mačiulis vadovaujami, dainuoja lietuviškas dainas. Nuotr. V. Noreikos

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Ponia Nixon** dėkoja už kalėdinius lietuviškus šiaudinius. "Draugo" korespondentė Gražina Krivickienė prieš Kalėdas įteikė poniai Nixon perponą Smith, kelis puikius iš Chicago atsiųstus kalėdinius šiaudinius gautus tarpininkaujant J. Dauzvardienę, pagamintus ir atsiųstus ponios Radavich (žr. Draugas 1969. 12. 27. — "Prasidėjo Kalėdos Baltuose Rūmuose"). Prie kiekvieno šiaudinuko buvo prisegta mažytė kortelė, kurioje pažymėta, kad kalėdinis lietuviškas papuošalas yra rankų darbo. Šiomis dienomis G. Krivickienė gavo iš ponios Nixon padėkos laiška, kuriame tarp kitko pažymima, kad žavūs, švelniai kalėdiniai papuošalai, buvo malonus priedas jų kalėdinei eg-lutei.

— **Inž. Vaclovas Birutis**, paskutinysis neprik. Lietuvos Pašto valdybos direktorius, dėkodamas Lietuvių Paštinių sąjungai už sveikinimus šv. Kalėdų proga rašo: "Jūsų kaip buvusių Lietuvos paštinių sveikinimai visuomet buvo ir yra malonus širdžiai. Jie vis atnaujina senus ryšius ir primena tuos laikus, kai dirbome drauge ne svetimiems, o savo

brangiai tėvynei. Daug metų prabėgo, kai esame tremtyje įsijungę į kitas profesijas ir turime kiekvienas savo kasdieninių problemų ar rūpesčių.

Seni praeties sentimentai, tačiau, kaip matyti, yra dar stiprūs Lietuvos paštinių tarp. Tatai rodo išvydęs pasaulį paštinių leidinys, "Nuo Krivulės iki Raketos". Šios knygos išleidimas yra begalo svarbus įvykis buvusių paštinių gyvenime. Ji lyg gero karo reportelio neretuota nuotrauka užfiksuoja Lietuvos praeties įvykius ir tai kuo teko buvusiems paštiniams pasidžiaugti, ką pergyventi, ką iškentėti. Skaitant ją ne vienam paštiniui pasirodo akyse ašaros. Bet ir po eilės metų ji bus įdomi kaip vertingas įnašas Lietuvos istorijai. Prašome priimti mano ir mano žmonos nuo širdžiausius sveikinimus ir linkėjimus Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga visiems mieliems buvusiems paštiniams ir jų šeimoms." — baigia nuoširdų žodį inž. V. Birutis. (J. J.)

KANADOJ

— **"Lithuanians in Canada"** šiomis dienomis užsiskakė biblioteka iš V. Vokietijos — "Bibliothek fuer Weltwirtschaft"

Kard. A. Samore pakrikštijo Vandos ir Algirdo J. Zemačių dukrelę ir dalyvavo šeimos šventėje. Nuotraukoje iš kairės į dešinę: Vanda J. Zemaitytė, jų vaikai — Marija Birutė, Paulius Algirdas, Vilius, Aleksis Kęstutis, dešinėje — Algirdas J. Zemaits, kuris yra aukštasis pareigūnas Jungtinių Tautų įstaigoje ir gyvena Romoje. Už jų stovi kard. Antonio Samore, krikštijęs jauniausią dukterį.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— **Kultūros paminklų** apsaugos fondas kuriamas okupuotoje Lietuvoje. Lėšos teikiamos aukų būdu, raginant privačius asmenis, kolchozus ir organizacijas jam aukoti.

Tačiau iš sovietinėje spaudoje paskelbtų duomenų aiškėja, kad toms lėšomis vargiai jau bus restauruojami tikrieji kultūros paminklai — daugiau bus kuriamos propagandinės priemonės, pvz., atstatomi kai kurie "buržuazinių laikų" kalėjimai ir kita.

— **Marijampolės mokytojų seminarija** paminėjo savo 50 metų sukaktį. Ši seminarija dabar pavadinta lietuvių partizanų nužudytos komunistų aktyvistės Onos Sukackienės vardu. Vienas iš didžiausių seminarijos steigėjų yra žinomas pedagogas Antanas Daniliauskas, rodosi,

okupantų nukankintas Sibire.

— **Prie M. K. Čiurlionio** dailės muziejaus Kaune pristatytas naujas priestatas, kuris buvo iškilmingai atidarytas pr. metų gruodžio 30 d. Naujos galerijos autorius yra F. Vitas. Tikimasi geriau išdėstyti M. K. Čiurlionio kūrinius, palaikyti reikiama šilumą ir drėgmę. Galeriją sudaro trys aukštyn kylančios salės. Joje eksponuota 120 M. K. Čiurlionio darbų — didelė dalis visų jo kūrinių. Muziejaus direktorius yra dail. P. Stauskas.

Kiel mieste. Parūpo šis leidinys ir Kanados policijai RCMP, nes jame gausu informacijų apie lietuvių Kanadoje. Vienas leidinio egzempliorius pasiųstas į Pickering mokyklą, kurios vienas mokinių susidomėjo lietuvišiais.

— **Svetimų kalbų biblioteka** Toronte (Language Centre) iš Parkdale š. m. sausio 2 d. persikėlė į centrinę viešąją biblioteką 220 College St. Joje yra knygų 70 kalbų, jų tarpe ir lietuvių. Nektartą esame rašę, kad ten netrūksta ir komunistinės propagandos knygų. Tarnautojų tarpe lietuvių neminimi. Yra šių kalbų tarnautojai: lenkų, rusų, vokiečių, prancūzų, italų, ispanų, ukrainiečių, čekų, olandų, kiniečių, serbų, portugalų. Bibliotekoje yra apie 30.000 knygų, 800 plokštelių, 110 magnetofono juostų.

VOKIETIJOS

— **Steigiamas knygynas.** VLB valdyba steigia Centrinę liuanistinę biblioteką. Jau surastas tinkamas asmuo knygynui organizuoti ir vesti. Knygas iš jo bus galima užsisakyti paštu. Biblioteką pasizadėjo remti Balfas.

Lietuviai gydytojai. Iniciatyvos suburti visus lietuvių gydytojus Vokietijoje ėmėsi gyd. V. J. Bylaitis (53 Bonn, Schumannstr. 82). Jis prašo kolegas pranešti jam savo adresus.

ITALIJOJE

— **Vysk. Ant. Deksnys** Kalėdų pirmą dieną dalyvavo šv. Petro bazilikoje popiežiaus atnaujamajame Mišiose. Naujuose Metuose su dvasios tėvu prel. St. Žilium koncelebravo šv. Mišias šv. Kazimiero kolegijoje. Sausio 2 d. buvo su vizitu pas arkv. G. Benelli ir arkv. A. Casaroli. Pirmasis yra Vatikano Užsienio reikalų, antrasis nepaprastų Bažnyčios reikalų sekretorius. Numatoma, kad vasario mėnesį vysk. Deksnys lankysis Prancūzijoje, kovo mėn. Vokietijoje, balandžio, gegužės — Anglijoje.

PARTIZANAI KOLUMBLOJE PRIE MEDELLINO Miesto

Šiomis dienomis penkiolika Kubos diktatoriaus Castro komunistų partizanų Dedeibos apylinkėje, 250 kl. nuo Medellino miesto, puolė miestelį ir nužudė policijos viršininką. Užpuolimo metu kai kuriems gyventojams pasisekė nuo partizanų pabėgti ir apie užpuolimą pranešti valdžios pareigūnams. Į nurodytą vietą buvo pasiųsta kariuomenės ir policijos daliniai, bet jie partizanų nerado.

K. Kl.

HIGH RATES

CURRENT RATE

4.75%

PER ANNUM ON REGULAR SAVINGS

5.25%

PER ANNUM ON INVESTMENT BONUS \$1,000 MIN.

Savings insured up to \$20,000.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET Telef. — OA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pl., 6211 So. Western PR 8-5875
J. LIEPONIUS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 v. v.